

Granskning av nämnden för utbildning, kultur och fritids arbete med digitalisering av utbildningsverksamheten

På vårt uppdrag har PwC genomfört en granskning av nämnden för utbildning, kultur och fritids arbete med digitalisering av utbildningsverksamheten. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

En förutsättning för att alla barn och elever ska ges möjlighet att utveckla en adekvat digital kompetens är att lärare och skolpersonal själva har tillräcklig digital kompetens för sin roll i undervisningen. Av granskningen framgår att verksamheten kommit relativt långt i arbetet med digitalisering i skolan. Dock saknas en tydlig styrning från huvudmannen inom området, för att säkerställa en likvärdig tillgång till digital kompetens. Vidare har arbetet med IKT-handlingsplaner, där utgångspunkten varit styrning inom området, inte varit aktivt de senaste åren. Granskningen visar att det saknas en sammanställd översikt över personalens kompetenser rörande digitalisering och att det finns vissa fortbildningsbehov i verksamheten, för att kunna säkerställa en mer likvärdig kompetens hos skolpersonalen. Samtidigt ges bilden att det vid behov av fortbildning sker ett relativt aktivt arbete med kompetenshöjande insatser på enheterna, genom bland annat gemensamma utbildningsdagar kring lärplattformar, digitala läromedel, appar och funktioner.

I den nationella strategin betonas vikten av att barn, elever och personal har en god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och resurser i syfte att förbättra utbildningen och effektivisera verksamheten. Granskningen visar att det på förvaltningsnivå finns flertalet funktioner som arbetar med att stödja verksamheterna i arbetet med digitalisering, både pedagogiskt och supportmässigt via förvaltningens IKT-strategi samt genom samarbetet med Göliska-IT. Vidare finns utpekade nyckelpersoner (IT-samordnare) på respektive skolenhet. Rektorerna upplever att lärarnas tillgång till både support och teknisk infrastruktur generellt sett är god även om behov av fortsatt utvecklingsarbete finns. Nämnden har säkerställt en likvärdig tillgång till digitala verktyg genom enhetstilldelning 1:1 och rektorernas bedömning är att samtliga elever har tillgång till digital teknik.

I granskningen görs bedömningen att nämnden inte i tillräcklig utsträckning följer upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet. Den övergripande dokumenterade uppföljningen är begränsad och det saknas information om förvaltningens kompetens och utbildningsbehov inom området. Vidare saknas information om användandet av digitala verktyg i undervisningen. Uppföljning av digitaliseringsarbetet sker till viss del i enheternas dokumenterade systematiska kvalitetsarbete men informationen når inte nämnden. Med utgångspunkt i den nationella strategin är digitalisering en viktig förutsättning för en väl fungerande utbildningsverksamhet och bör därför inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet, både på enhets- och huvudmannanivå.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att nämnden för utbildning, kultur och fritid inte helt säkerställt att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna. Vidare bedömer vi att nämndens interna kontroll inom området är ej tillräcklig.

2022-06-17

Nämnden för utbildning, kultur och fritid
Kommunstyrelsen för kännedom
Kommunfullmäktige för kännedom

Kommunrevisionen

Med utgångspunkt i de förbättringsområden som identifierats i granskningen lämnas ett antal rekommendationer till nämnden för utbildning, kultur och fritid att:

- Säkerställa en gemensam systematik för kartläggning av personalens kompetenser och fortbildningsbehov gällande digitalisering för att utifrån den kunna planera nödvändiga insatser.
- Säkerställa att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete även inkluderar digitaliseringsarbetet.
- Säkerställa att digitaliseringsarbetet följs upp systematiskt och att uppföljningen är tillräckligt omfattande för att nämnden ska ges bra förutsättningar att ta sitt huvudmannaansvar för verksamheten.

Kommunrevisionens beslut

Revisorerna beslutade vid sitt sammanträde den 17 juni att skicka revisionsrapporten till nämnden för utbildning, kultur och fritid för svar och till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom. Revisorerna förväntar sig ett svar från nämnden för utbildning, kultur och fritid med en redovisning av vilka åtgärder som kommer att vidtas, utifrån de rekommendationer som ges i rapporten. Svaret bör vara revisorerna tillhanda senast 2022-10-28.

För revisorerna i Götene kommun

Peter Legendi

Ordförande

Deltagare

GÖTENE KOMMUN 212000-1652 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2022-06-22 01:38:53 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER LEGENDI

Datum

Peter Legendi
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Granskning av skolans digitalisering

Götene kommun

Juni 2022

Projektledare, Peter Aschberg

Projektmedarbetare, Isabelle Panasco

Projektmedarbetare, Sara Ljungberg

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Götene kommun genomfört en granskning av skolans digitalisering. Granskningens syfte är att bedöma om nämnden för utbildning, kultur och fritid säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumentet samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att nämnden för utbildning, kultur och fritid *inte helt* säkerställt att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumentet. Vidare bedömer vi att nämndens interna kontroll inom området *är ej tillräcklig*.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning
Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?	Nej
Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till support och infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?	Ja
Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?	Nej

Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar vi nämnden för utbildning, kultur och fritid att:

- Säkerställa en gemensam systematik för kartläggning av personalens kompetenser och utbildningsbehov gällande digitalisering för att utifrån den kunna planera nödvändiga insatser.
- Säkerställa att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete även inkluderar digitaliseringsarbetet.
- Säkerställa att digitaliseringsarbetet följs upp systematiskt och att uppföljningen är tillräckligt omfattande för att nämnden ska ges bra förutsättningar att ta sitt huvudmannaansvar för verksamheten.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	4
Metod	4
Granskningsresultat	5
Likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal	5
Likvärdig tillgång till support och infrastruktur	8
Uppföljning av digitaliseringsarbetet	11
Samlad bedömning	14
Rekommendationer	14
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	14

Inledning

Bakgrund

Dagens elever lever i ett alltmer digitaliserat samhälle och läsåret 2020/2021 har i och med pandemin inneburit en ökad användning av digitala verktyg och färre fysiska möten – något som blir särskilt utmanande för dem som är helt nya i skolan. Skolans digitalisering handlar om att förbereda elever för ett mer uppkopplat liv. Enligt den nationella digitaliseringsstrategin betyder det att skolan ska bidra till att eleverna utvecklar sin digitala kompetens, får god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och att det ska finnas forskning och uppföljning som stöttar utveckling och insatser.

Den nationella strategin för digitaliseringen av skolväsendet innehåller tre fokusområden som sammantaget ska leda till att det övergripande målet för strategin uppnås. Varje fokusområde innefattar ett mål och flera delmål som ska uppnås till år 2022. De tre fokusområdena är:

- Digital kompetens för alla
- Likvärdig tillgång och användning
- Forskning och uppföljning

Av Skolinspektionens årsrapport 2020 framgår att; samtidigt som rektorer ser att pandemin påskyndat utvecklingsarbetet kring digitaliseringen, finns det fortsatt skillnader i lärares vana och trygghet i att använda digitala verktyg. Rektorer ser också en bristande likvärdighet i elevers tillgång till digitala verktyg och internetuppkoppling, både i hemmet och i skolan. Förutsättningarna för att arbeta digitalt i skolan skiljer sig både beroende på tillgången till teknik och på hur kompetensen kring användningen ser ut. Det är viktigt att skolhuvudmännen arbetar för att skapa de förutsättningar verksamheten behöver för att nå målen i såväl strategi som de förändrade styrdokumenterna.

Utifrån en bedömning av väsentlighet och risk har revisorerna beslutat att granska arbetet med styrning och ledning för att nå målen i såväl den nationella digitaliseringsstrategin som i de förändrade styrdokumenterna.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om nämnden för utbildning, kultur och fritid säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Revisionsfrågor:

- Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?
- Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till support och infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?
- Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?

Revisionsfråga 1-2 utgör grund för bedömning av ändamålsenlighet.

Revisionsfråga 3 utgör grund för bedömning av intern kontroll.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- 6 kap. 6 § Kommunallagen (rev.fr. 1, 3)
- Digitaliseringsstrategins delmål (rev.fr. 1)
- 2 kap. 34 § Skollagen (rev.fr. 2)
- 2 kap. 35 § Skollagen, (rev.fr. 3)
- 4 kap. 3-4 §§ Skollagen (rev.fr. 2-3)

Avgränsning

I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. Granskningen avgränsas till att omfatta nämnden för utbildning, kultur och fritid och dess ansvar som huvudman för utbildningsverksamheten. Stickprov på enhetsnivå har tagits från Liljestensskolan och Källby skola F-6. Skolans digitalisering granskas och definieras utifrån den nationella digitaliseringsstrategins mål och delmål.

<https://www.regeringen.se/4a9d9a/contentassets/00b3d9118b0144f6bb95302f3e08d11c/nationell-digitaliseringsstrategi-for-skolvasendet.pdf>.

Metod

Inom ramen för granskningen har en enkät skickats ut till samtliga rektorer inom grundskolan, totalt 7 rektorer. Undersökningen är en webbaserad enkät som har genomförts med hjälp av det digitala verktyget SurveyXact.

Enkäten var möjlig att besvara mellan 2022-04-27-2022-05-10. Samtliga rektorer besvarade enkäten.

Granskningen har genomförts genom insamling av relevanta beslut och dokument på enhets- och huvudmannanivå, till exempel lokala handlingsplaner som knyter an till nationella strategin och dess mål. Stickproven på enhetsnivå har tagits från Liljestensskolan och Källby skola F-6. Inom ramen för granskningen har även en protokollgenomgång från maj 2021 till och med maj 2022 genomförts.

En gemensam intervju har genomförts med sektorschef, kommunutvecklare med inriktning pedagogisk verksamhet samt IKT-strateg¹ (numera titeln digitaliseringsutvecklare). De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

¹ Förvaltningens IKT-strateg har vid tiden för granskningen bytt titel till digitaliseringsutvecklare. I rapporten benämns digitaliseringsutvecklaren som IKT-strateg.

Granskningsresultat

Likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal

Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?

lakttagelser

Nämnden för utbildning, kultur och fritids arbete med digitaliseringsstrategin påbörjades i samband med införandet av den nationella digitaliseringsstrategin år 2017. Som en del i detta genomfördes en inventering avseende utbildning och utrustning. Vidare diskuterades digitaliseringsstrategin vid rektorsmöten. Vi har inom ramen för granskningen erhållit ett dokument där en avstämning mot delar av digitaliseringsstrategins ambitioner stäms av i verksamheten och om några särskilda kostnader/resurser behöver tillsättas för att ambitionerna ska kunna uppnås. Inom ramen för inventeringen noteras punkter kopplat till kompetensförsörjning hos skolans personal. Under 2018 upprättades även en plan med start 2018 för hur verksamheten skulle uppnå 1:1² fördelning i grundskolan. Ambitionen var att 2020/2021 skulle samtliga elever ha tillgång till 1:1.

Som en del i arbetet med strategin upprättade verksamheten ett arbetssätt med IKT³-handlingsplaner utifrån en effektkedja⁴. Syftet med IKT-handlingsplanen är att sätta fokus på att utveckla elevernas, barnens digitala kompetens utifrån de fyra nyckelkompetenserna som skolverket lyfter fram i LGR11 (Reviderad 2017) och förslaget till nya läroplan för förskolan (2018). IKT-handlingsplanen skulle upprättas vid läsårsstart och följas upp 1 gång per termin och vid nytt läsår då den kan ligga till grund för nästa års IKT-handlingsplan.

Enligt intervju har respektive IKT-handlingsplan som upprättats på enhetsnivå skickats centralt för vidare hantering. Enligt intervjuer var ovanstående arbete aktivt mellan åren 2018 och 2020. Sedan dess uppges vid intervjuer att den centrala hanteringen med planerna avstannat. En anledning till detta uppges vara att förvaltningen lagt tid och resurser på pandemihantering och upphandling av ett nytt verksamhetssystem samt lärplattform.

Enligt intervju har dock ett arbete med IKT-planerna fortsatt på enhetsnivå. Det finns dock ingen uppfattning från centralt håll på vilket sätt enheterna arbetat med planerna och/eller om dessa har följts upp. Arbetet med handlingsplanerna är enligt intervju inte en del av det dokumenterade systematiska kvalitetsarbetet. Dock betonas att det inte innebär att digitalisering i skolan inte är aktuellt och att det inte är en del av enheternas systematiska kvalitetsarbete.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del grundskolornas IKT-planer. Inom ramen för granskningen har ett stickprov tagits avseende Liljestensskolan och Källby skolans planer för året 2021-2022. Av Liljestensskolans IKT-plan framgår information om

² Ratio 1:1 innebär ett digitalt verktyg per barn/elev.

³ IKT - Informations- och kommunikationsteknik.

⁴ Ett verksam instrument för att planera sina insatser kallas för "effektkedjan". Effektkedjan beskriver kortfattat de olika länkarna mellan de resurser man sätter in och de effekter man vill uppnå

elevernas tekniska förutsättningar, beskrivning av nuläge, mål med digitaliseringsarbetet, beskrivning av IKT-grupp/utvecklingsgrupp på skolan, beskrivning av hantering av fel på elevdatorer samt kompetensutvecklingsinsatser 2021-22. Vidare har vi tagit del av Källby skolans F-6 IKT-plan där det framgår vision, målsättning och förväntningar på pedagoger och elever i åk 3 och åk 6. Utifrån ovanstående IKT-planer noteras att det förekommer skillnader mellan planernas innehåll och utförlighet.

Utöver ovanstående arbete med IKT-handlingsplaner har vi inte noterat någon ytterligare styrning från huvudmannen. Vi noterar dock att i nämndens beslutade verksamhetsplan för året 2022 finns uttryckta ambitioner inom digitalisering kopplat till förskolan. I verksamhetsplanen noteras inga ambitioner kopplat till övriga skolverksamheten.

Enligt intervju finns ingen centralt sammanställd dokumenterad översikt över skolpersonalens kompetenser som helhet rörande digitalisering. Enligt intervjuer är dock uppfattningen att skolpersonalens kompetens är hög och att frågan avseende digitalisering är levande, detta med hänvisning till att förvaltningen under ett antal år har arbetat aktivt med frågan. I intervjuer nämns covid-19-pandemin och distans- och fjärrundervisningen⁵ som ett konkret exempel på något som bidragit till att utveckla den digitala kompetensen hos skolpersonalen och elever. Vidare uppges att det är en förutsättning/krav vid nyrekryteringar att personalen behärskar digitala verktyg och använder dessa i undervisningen. Enligt intervju uppges dock exempel på insatser som gjorts för att kartlägga skolpersonalens kompetens tidigare. I samband med lanseringen av strategin genomfördes en självskattning av IT-kompetensen via SKR som kallas för LIKA⁶ under 2018 och 2019. Utöver ovanstående har ingen samlad inventering eller sammanställning av skolpersonalens kompetens genomförts.

Enligt intervju tar nämnden för utbildning, kultur och fritid inte del av någon särskild uppföljning avseende skolpersonalens kompetens inom området.

Kopplat till det kollegiala utbytet finns det en intern grupp avseende förskola där IKT-pedagoger träffas och tittar på utveckling tillsammans med förskolerektorer. Enligt intervju finns dock inte något liknande forum inom ramen för grundskola.

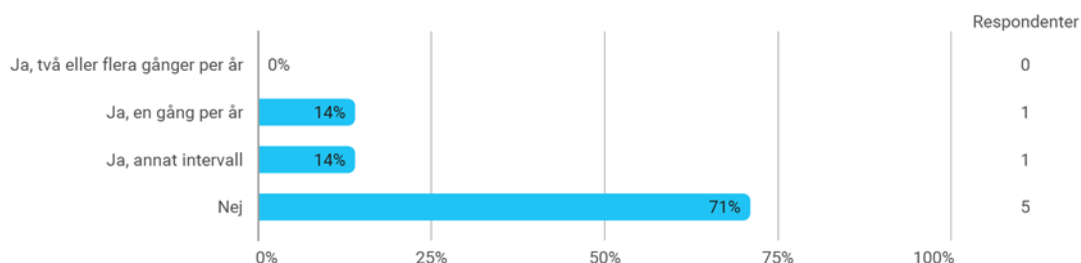
Sedan 2022 har kommunerna i V6-samarbetet en ny organisation inom skolområdet. Bland annat finns en beredningsgrupp som i huvudsak består av kommunernas IKT-strateger samt en styrgrupp som består av skolchefer. Enligt intervju har styrgruppen inte tidigare haft ett tydligt uppdrag. Under 2021/2022 har skolcheferna fått i uppdrag att: *“Skapa förutsättningar för att höja kvalitet och effektivitet i arbetet med (digital) undervisning och lärande, dokumentation, IT-system, kommunikation samt administration inom V6”*.

⁵ Fjärrundervisning definieras i skollagen som interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid. Distansundervisning definieras i skollagen som interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både rum och tid. (Skolverket, 2022)

⁶ LIKA ledning är tänkt som ett stöd i digitaliseringsarbetet. Verktöget är framför allt till ledning för att tydliggöra vad digitaliseringen innebär och för att belysa områden där stöd och insatser kan behövas. Det är ett skattningsverktyg som bygger på värdering och bedömning av den digitala lärarvardag - en skattning som mynnar ut i ett förslag till handlingsplan med tips på olika aktiviteter (LIKA, SKR 2022).

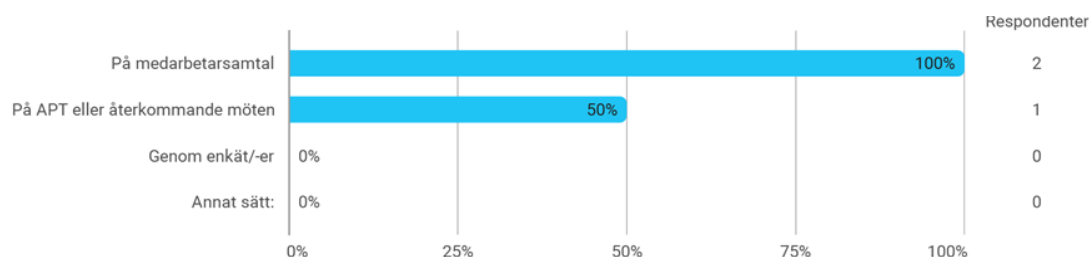
I den genomförda enkätundersökningen fick grundskolerektorerna besvara ett antal frågor kopplat till kartläggning och kompetensförsörjning inom området. 14 procent av rektorerna anger att kartläggning sker en gång per år (se figur 1). 14 procent av rektorerna uppger att kartläggning sker i ett annat intervall som exempelvis vartannat år. 72 procent av rektorerna uppger dock att det inte genomförs regelbundna kartläggningar av personalens digitala kompetens.

Figur 1: Görs det regelbundna kartläggningar av personalens digitala kompetens?

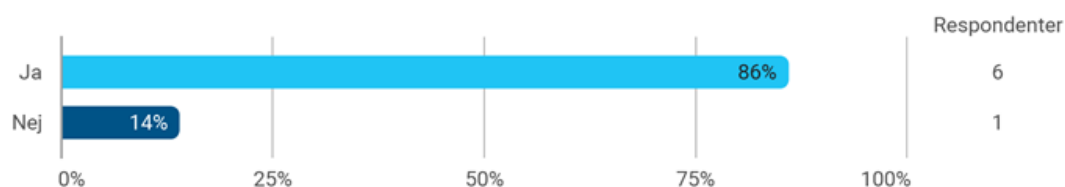
Vidare ställdes en följdfråga på vilket sätt kartläggningen genomförs där svarande kunde klicka i flera alternativ (se figur 2). En majoritet av rektorerna, 100 procent angav att kartläggning sker vid medarbetarsamtal. Vidare anger 50 procent att kartläggning sker på APT eller vid andra återkommande möten.

Figur 2: Hur genomförs kartläggningen?

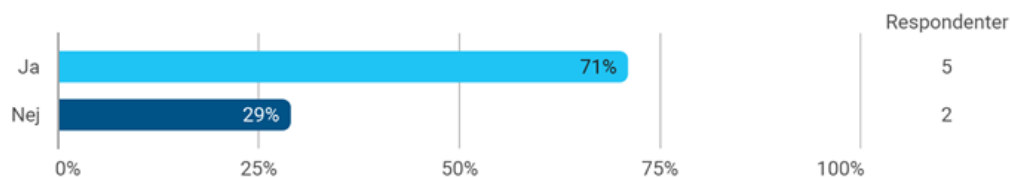
I enkätundersökningen ställdes också en fråga om det finns personer/funktioner på skolan eller i kommunen som har ett uttalat och kommunicerat ansvar över att fortbilda lärare med syfte att utveckla deras pedagogiska digitala kompetens (se figur 3). 86 procent av rektorerna angav att det finns och 14 procent har svarat att det inte finns.

Figur 3: Finns personer/funktioner som har ett uttalat ansvar för fortbildning?

I enkätundersökningen ställdes en fråga om det finns en plan för kompetensutveckling avseende digital kompetens för all personal (se figur 4). 29 procent av rektorerna anser att det inte finns och 71 procent anser att det finns.

Figur 4. Finns en plan för kompetensutveckling avseende digital kompetens för all personal?

I fritextsvaren framgår att alla pedagoger har digital kompetens men att det varierar i omfång och att det finns ett fortbildningsbehov. Rektorererna uppger olika exempel på vad de gör för att säkerställa att personal får digital kompetens. Bland annat genom att utrusta lärarna med digitala verktyg och att gå igenom skolans IKT-plan varje läsår. Det uppges också att det genomförs gemensamma utbildningsdagar kring lärplattformar, digitala läromedel, appar och funktioner. Vidare försöker rektorerna uppmuntra till kollegialt lärande mellan personalen. Enligt intervju finns även ämnesspecifika träffar mellan lärare från olika skolenheter, där digitalisering i undervisningen kan lyftas som en punkt.

Bedömning

Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?

Nej. En förutsättning för att alla barn och elever ska ges möjlighet att utveckla en adekvat digital kompetens är att lärare och skolpersonal själva har tillräcklig digital kompetens för sin roll i undervisningen. Utifrån intervjuer konstateras att verksamheten kommit långt i arbetet med digitalisering i skolan. I granskningen har vi dock inte kunnat konstatera någon tydlig styrning från huvudmannen inom området för att säkerställa en likvärdig tillgång till digital kompetens. Vidare har arbetet med IKT-handlingsplaner, där utgångspunkten varit styrning inom området, inte varit aktivt de senaste åren.

Granskningen visar att det inte finns någon sammanställd översikt över personalens kompetenser rörande digitalisering. Vidare visar genomförd enkätundersökning att det inte genomförs regelbundna kartläggningar av skolpersonalens kompetens och behov inom området, samtidigt som enkätundersökningen indikerar att det finns fortbildningsbehov i verksamheten för att kunna säkerställa en mer likvärdig kompetens hos skolpersonalen. Enkätundersökningen visar dock att det vid behov sker ett aktivt arbete med kompetenshöjande insatser på enheterna genom bland annat gemensamma utbildningsdagar kring lärplattformar, digitala läromedel, appar och funktioner.

Likvärdig tillgång till support och infrastruktur

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till support och infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?

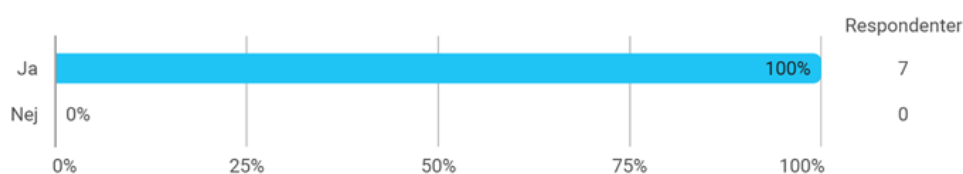
Iakttagelser

I intervju framgår att respektive grundskola i Götene har egna IT-samordnare som stöttar lärare och rektorer i digitaliseringsarbetet i stort. Vidare uppges vid intervju att förstelärare har ett särskilt uppdrag inom ramen för digitalisering med fokus på hårdvara/pedagogiska verktyg. Skolans IT-samordnare har även i uppdrag att kontakta

Göliska-IT⁷ alternativt förvaltningens IKT-strateg. Om frågor finns avseende system som till exempel lärplattform samt frågor rörande det pedagogiska arbetet kan även förvaltningens IKT-strateg kontaktas. Vidare kan skolorna, vid problem med nätverk, även kontakta förvaltningens IKT-strateg vid problem med nätverk som i sin tur kontaktar Göliska-IT. Enligt intervju finns även krav om att Göliska-IT inte enbart ska bistå med teknisk support utan även utvecklingsfrågor. Ett exempel som Göliska-IT arbetar med är digitala nationella prov. Enligt intervju finns utvecklingspotential att fortsätta tydliggöra vem som ska kontaktas i vilka frågor.

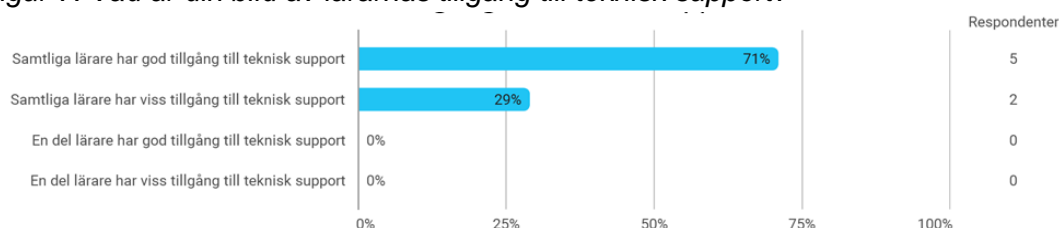
I den genomförda enkätundersökningen ställdes ett antal frågor kopplat till om det finns personer/funktioner på skolan och/eller i kommunen som har ett uttalat och kommunicerat ansvar att stötta och utbilda lärare i användningen av skolornas gemensamma IT-tjänster och hårdvara som datorer (se figur 6). Enkätresultatet visar att samtliga rektorer anser att det finns, både för IT-tjänster och hårdvara. Exempel på funktioner som nämns genom fritextsvar är förvaltningens IKT strateg (tidigare IT-samordnare) och enheternas egna IT-samordnare på skolan.

Figur 6: Finns det personer/funktioner på skolan eller i kommunen som har ett uttalat och kommunicerat ansvar att stötta och utbilda lärare i användningen av skolornas gemensamma it-tjänster/hårdvara?

I den genomförda enkätundersökningen ställdes också ett antal frågor om rektorernas bild av tillgång till teknisk support (se figur 7). Utifrån inkomna enkätsvar framkommer att en majoritet av rektorerna, 71 procent uppger att samtliga lärare har god tillgång till teknisk support. 29 procent har svarat att samtliga lärare har viss tillgång till teknisk support.

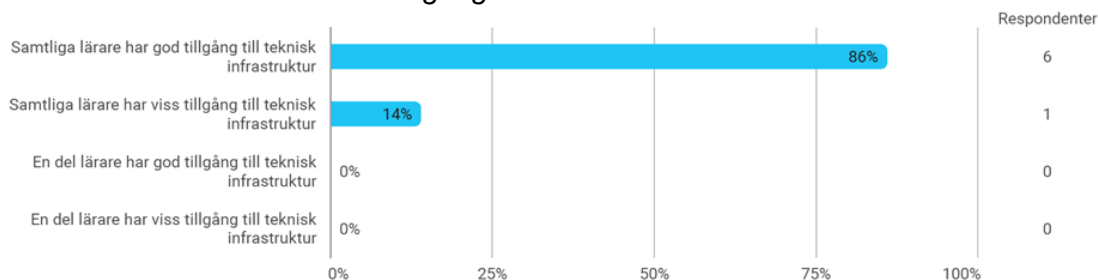
Figur 7: Vad är din bild av lärarnas tillgång till teknisk support?

Vidare ställdes en fråga kopplat till den tekniska infrastrukturen, exempelvis bredband och hårdvara (se figur 8). En majoritet av rektorerna, 86 procent, uppger att samtliga lärare har god tillgång till teknisk infrastruktur. Vidare har resterande 14 procent svarat att samtliga lärare har viss tillgång till teknisk infrastruktur.

⁷ Göliska-IT är ett samarbete mellan kommunerna Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara och Vara. Uppdraget är att förse ägarkommunerna inklusive bolag med IT-drift och support.

Figur 8: Vad är din bild av lärarnas tillgång till teknisk infrastruktur?

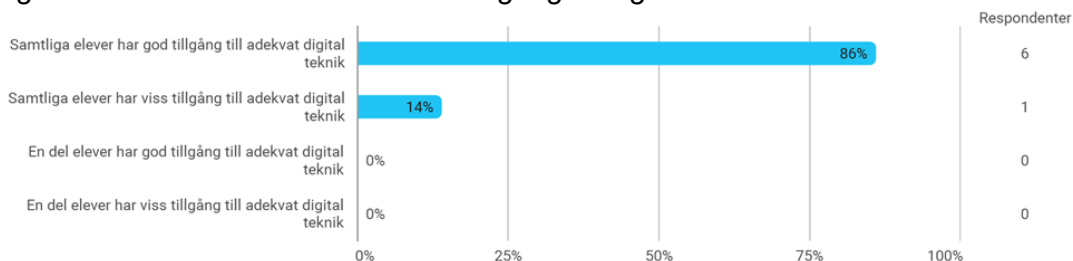

I fritextsvaren framgår att vissa rektorer tycker att det finns utvecklingsområden inom området infrastruktur och support. Som exempel lyfts att nätverket eller vissa funktioner inte alltid fungerar.

Som ovan nämnt under revisionsfråga 1 påbörjades ett arbete med start 2018 för hur verksamheten skulle uppnå 1:1 fördelning i grundskolan. Ambitionen var att senast 2020/2021 skulle samtliga elever ha tillgång till 1:1. Enligt uppgift var det några årskurser under läsåret 21/22 på F-6 skolorna som haft två elever per digitalt verktyg. Dock uppges att från HT22 ska det vara helt klart på alla skolor årskurs 1 – 9.

Vid tiden för granskningen uppges verksamheten vara i mål kring ovanstående. I den genomförda enkätundersökningen uppger samtliga rektorerna att samtliga elever har tillgång till adekvat digital teknik⁸(se figur 9). 86 procent anger att samtliga elever har god tillgång till och 14 procent har viss tillgång till digital teknik. Ingen rektor uppger att det bara är en del elever som har tillgång till digital teknik.

Figur 9: Vad är din bild av elevernas tillgång till digital teknik?

Bedömning

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till support och infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?

Ja. I den nationella strategin betonas vikten av att barn, elever och personal har en god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och resurser i syfte att förbättra utbildningen och effektivisera verksamheten. Vi konstaterar att det på förvaltningsnivå finns flertalet funktioner som arbetar med att stödja verksamheterna i arbetet med digitalisering, både pedagogiskt och supportmässigt via förvaltningens IKT-strateg samt genom samarbetet med Göliska-IT. Vidare finns utpekade nyckelpersoner (it-samordnare) på respektive skolenhet. Vidare visar enkätundersökningen att rektorerna upplever att lärarnas tillgång till både support och teknisk infrastruktur är generellt sett god även om fortsatt utvecklingsarbete finns. Vidare visar granskningen att nämnden har säkerställt en

⁸ I den nationella strategin tydliggörs att ordet adekvat används dels för att poängtera att digital kompetens förändras över tid i takt med den tekniska utvecklingen såväl av nya användningsområden. Dels används adekvat för "att markera att det inte är möjligt att precisera en absolut nivå för digital kompetens då den successivt behöver utvecklas utifrån samhällets krav och barns och elevers förutsättningar" (Skolverket, 2021)

likvärdig tillgång till digitala verktyg genom enhetstilldelning 1:1 och att rektorernas bedömning är att samtliga elever har tillgång till digital teknik.

Uppföljning av digitaliseringsarbetet

Revisionsfråga 3: Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?

lakttagelser

Uppföljning

Nämndens struktur för att följa upp skolornas arbete framgår av dokumentet *Systematiskt kvalitetsarbete för sektor Barn och Utbildning* (2019-10-22). I dokumentet presenteras nämndens mål för det systematiska kvalitetsarbetet samt hur det systematiska kvalitetsarbetet i Götene kommun genomförs. För kvalitetsarbetet finns ett årshjul och det framgår att verksamhetens resultat ska följas upp och utvärderas i delårsrapport, delårsbokslut, årsbokslut samt enheternas och huvudmannens kvalitetsredovisningar.

I den senaste dokumenterade kvalitetsredovisningen 2020/2021 noteras ingen uppföljning kopplat till digitalisering förutom för förskolan. Inom ramen för nämndens mål om att "Barn och elever ges möjlighet att påverka sitt lärande genom delaktighet och inflytande" ska verksamheten arbeta med digitalisering. Av uppföljningen konstateras att pedagogerna inom förskolan har tillfört olika digitala verktyg som t.ex. förstoringsägg. Enligt rapporteringen har arbetssättet skapat intresse hos barnen för området och enligt rapporteringen behärskar barnen nu även en mängd digitala verktyg och arbetssätt, beroende på ålder.

Vid intervju framgår att det dock sker viss uppföljning genom dialogmöten, där hela nämnden är representerade, rektorer, förstelärare etc. Enligt intervju får nämnden information om det pågående digitaliseringsarbetet.

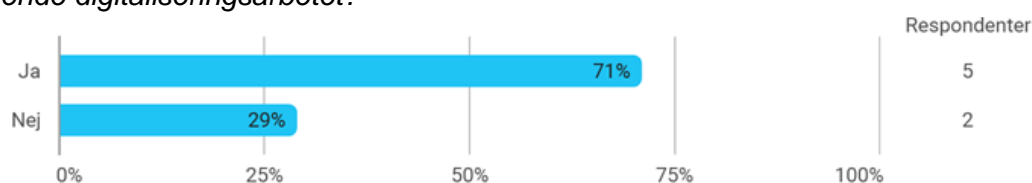
I den dokumenterade kvalitetsredovisningen från 2018/2019 återges viss information avseende arbetet med digitaliseringsstrategin. Bland annat framgår att förskolor och skolor inkl. fritidshemmen utökat antalet digitala lärresurser, något som ligger i linje med regeringens beslutade digitaliseringsstrategi. Vidare uppges att förra och innevarande års satsning har bidragit till att öka likvärdigheten vad gäller tillgången till digitala lärresurser inom nämndens verksamheter. Dock konstateras i rapporten att utbudet varierar mellan förskolor, skolor och mellan årskurser. För att kunna motsvara digitaliseringsstrategins krav förutsätts därför en fortsatt planerad utökning.

I enkäten ställdes en fråga till rektor vad denne redovisar till förvaltningschef/verksamhetschef/motsvarande avseende lärande med digitala verktyg. Bland annat framgår att uppföljning sker inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och där en beskrivning av lärandeprocessen görs, där digitala verktygen ingår. Vidare framgår i fritextsvaren att en stor del av tiden detta läsår (vårterminen) har ägnats åt att ställa om till både distans- och fjärrundervisning och ökad digitalisering av undervisningen. I enheternas specifika kvalitetsredovisningar lyfts digitalisering tydligare men kortfattat. Vid intervju framgår att den dokumenterade uppföljningen som sker på enhetsnivå per automatik inte når nämnden.

Som nämns ovan har enheterna egna IKT-handlingsplaner. IKT-handlingsplanen ska upprättas vid läsårsstart och följas upp 1 gång per termin och vid nytt läsår, då den kan ligga till grund för nästa års IKT-handlingsplan. Av intervjuer framgår att arbetet med planerna var aktivt mellan åren 2018 och 2020. Sedan dess uppges vid intervjuer att den centrala hanteringen med planerna avstannat. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av samtliga skolers IKT-planer, där det framgår att vissa inte är uppdaterade inför läsår 2021/22. Som tidigare konstaterats under revisionsfråga 1 finns ingen uppfattning från centralt håll på vilket sätt enheterna arbetat med planerna och/eller om dessa har följts upp.

Inom ramen för genomförd enkätundersökning ställdes en fråga om det sker förändringar utifrån genomförda analyser avseende digitaliseringsarbetet (se figur 10). En majoritet av rektorerna, 71 procent uppges att det sker en förändring utifrån genomförda analyser medan 29 procent av rektorerna upplever att det inte sker förändringar utifrån genomförda analyser avseende digitaliseringsarbetet.

Figur 10: Upplever du att det sker förändringar utifrån genomförda analyser avseende digitaliseringsarbetet?

Vidare framkommer i intervjuer att någon formell uppföljning eller utvärdering hur skolenheterna ligger till i förhållande till de nationella målen inte har genomförts. Vid intervjuer framgår att bedömningen är att förvaltningen kommit långt inom arbetet med digitaliseringsstrategin men att uppföljningen inte påvisar detta. De intervjuade konstaterar att uppföljningen behöver bli bättre. Vid intervju nämns dock att det inom ramen för nuvarande arbetssätt finns förutsättningar att fånga upp eventuella brister och utvecklingsområden. Skulle större problem eller utvecklingsområden förekomma på enhetsnivå skulle dessa komma nämndens till del via exempelvis förvaltningschefens kontinuerliga avstämningspunkt på nämndens sammanträden.

Protokoll

Inom ramen för granskningen har en genomgång av nämndens protokoll; perioden maj 2021-maj 2022 gått igenom. Vid sammanträdet 2021-10-21 §121 under övriga frågor ställdes en fråga till förvaltningen från nämnden om inte barnbladen där man fyller i information om sitt barn kan bli digitala? Skolchef svarade att inom v6-kommunernas samarbete upphandlas ett nytt verksamhetssystem som kommer att införas i Götene nästa höst 2022. Vidare framgår att det kommer en ny skolplattform. När dessa är införda kommer förvaltningen se över möjligheten att digitalisera till e-blanketter. Av informationen framgår att det finns de som har hemlig identitet och andra känsliga uppgifter som inte kan rapporteras in digitalt på ett säkert sätt i nuläget.

Enligt intervju har ingen nyttoanalys genomförts avseende digitaliseringens effekter på verksamheten som helhet.

Bedömning

Revisionsfråga 3: Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?

Nej. Vi bedömer att nämnden inte i tillräcklig utsträckning följer upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet. Den övergripande dokumenterade uppföljningen är begränsad och det saknas information om förvaltningens kompetens och utbildningsbehov inom området. Vidare saknas information om användandet av digitala verktyg i undervisningen. Uppföljning av dessa parametrar hade enligt vår mening möjliggjort för nämnden att på ett tydligare sätt följa hur verksamheten ligger till i förhållande till de nationella styrdokumenterna och mål som uttrycks i verksamhetsplanen för 2022 rörande digitalisering. Vi noterar dock att uppföljning av digitalisering till viss del berörs i enheternas dokumenterade systematiska kvalitetsarbete. Informationen ovan når vid tiden för granskningen dock inte nämnden.

Med utgångspunkt i den nationella strategin är digitalisering en viktig förutsättning för en väl fungerande utbildningsverksamhet och bör därför inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. På så sätt kan nämnden framöver få mer omfattande information om de förutsättningar som finns på enhets- och huvudmannanivå samt vilka eventuella behov av åtgärder som finns. Utifrån detta bedömer vi att nämnden ges bättre förutsättningar att ta sitt huvudmannaansvar för verksamheten.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Götene kommun genomfört en granskning av skolans digitalisering. Granskningens syfte är att bedöma om nämnden för utbildning, kultur och fritid säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att nämnden för utbildning, kultur och fritid *inte helt* säkerställt att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna. Vidare bedömer vi att nämndens interna kontroll inom området *är ej tillräcklig*.

Rekommendationer

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
1. Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?	<p>Nej</p> <p>En förutsättning för att alla barn och elever ska ges möjlighet att utveckla en adekvat digital kompetens är att lärare och skolpersonal själva har tillräcklig digital kompetens för sin roll i undervisningen. Utifrån intervjuer konstateras att verksamheten kommit långt i arbetet med digitalisering i skolan. I granskningen har vi dock inte kunnat konstatera någon tydlig styrning från huvudmannen inom området för att säkerställa en likvärdig tillgång till digital kompetens. Vidare har arbetet med IKT-handlingsplaner, där utgångspunkten varit styrning inom området, inte varit aktivt de senaste åren.</p> <p>Granskningen visar att det inte finns någon sammanställd översikt över personalens kompetenser rörande digitalisering. Vidare visar genomförd enkätundersökning att det inte genomförs regelbundna kartläggningar av skolpersonalens kompetens och behov inom området, samtidigt som enkätundersökningen indikerar att det finns utbildningsbehov i verksamheten för att kunna säkerställa en mer likvärdig</p>

kompetens hos skolpersonalen. Enkätundersökningen visar dock att det vid behov sker ett aktivt arbete med kompetenshöjande insatser på enheterna genom bland annat gemensamma utbildningsdagar kring lärplattformar, digitala läromedel, appar och funktioner.

2. Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till support och infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?

Ja

I den nationella strategin betonas vikten av att barn, elever och personal har en god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och resurser i syfte att förbättra utbildningen och effektivisera verksamheten. Vi konstaterar att det på förvaltningsnivå finns flertalet funktioner som arbetar med att stödja verksamheterna i arbetet med digitalisering, både pedagogiskt och supportmässigt via förvaltningens IKT-strateg samt genom samarbetet med Göliska-IT. Vidare finns utpekade nyckelpersoner (it-samordnare) på respektive skolenhet. Vidare visar enkätundersökningen att rektorerna upplever att lärarnas tillgång till både support och teknisk infrastruktur är generellt sett god även om fortsatt utvecklingsarbete finns. Vidare visar granskningen att nämnden har säkerställt en likvärdig tillgång till digitala verktyg genom enhetstilldelning 1:1 och att rektorernas bedömning är att samtliga elever har tillgång till digital teknik.

3. Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?

Nej

Vi bedömer att nämnden inte i tillräcklig utsträckning följer upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet. Den övergripande dokumenterade uppföljningen är begränsad och det saknas information om förvaltningens kompetens och utbildningsbehov inom området. Vidare saknas information om användandet av digitala verktyg i undervisningen. Uppföljning av dessa parametrar hade enligt vår

mening möjliggjort för nämnden att på ett tydligare sätt följa hur verksamheten ligger till i förhållande till de nationella styrdokumenterna och mål som uttrycks i verksamhetsplanen för 2022 rörande digitalisering. Vi noterar dock att uppföljning av digitalisering till viss del berörs i enheternas dokumenterade systematiska kvalitetsarbete. Informationen ovan når vid tiden för granskningen dock inte nämnden.

Med utgångspunkt i den nationella strategin är digitalisering en viktig förutsättning för en väl fungerande utbildningsverksamhet och bör därför inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. På så sätt kan nämnden framöver få mer omfattande information om de förutsättningar som finns på enhets- och huvudmannanivå samt vilka eventuella behov av åtgärder som finns. Utifrån detta bedömer vi att nämnden ges bättre förutsättningar att ta sitt huvudmannaansvar för verksamheten.

2022-06-17

Peter Aschberg

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Götene kommun] enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2022-02-17. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.